

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTiques I DE L'ADMINISTRACIÓ
ASSIGNATURA: 20856 GOVERN LOCAL (6 crèdits)
DURADA: Primer semestre   CURS: Segon cicle (optativa)
CURS ACADÈMIC: 2007/2008

Professora: Natàlia Rosetti
(natalia.rosetti@uab.es)

Objectius del curs:

El programa de govern local pretén oferir una òptica politològica del món local, tot i que completada amb les aportacions interdisciplinàries que permeten una aproximació a la seva complexitat. El curs vol combinar les perspectives analítiques i pràctiques, és a dir, es presentaran arguments i teories per entendre la realitat municipal i la seva evolució, alhora que s'utilitzaran exemples i referències pràctiques.

Funcionament del curs:

El curs s'impartirà a través de classes on s'exposaran de forma sintètica els diferents continguts del programa. Algunes classes es dedicaran a la discussió de casos pràctics o al debat sobre temes d'interès per l'assignatura. Cal tenir en compte, però, que l'amplitud del programa fa impossible la presentació exhaustiva dels diferents temes i que, per tant, els alumnes hauran de ser capaços d'utilitzar la bibliografia addicional en funció dels seus interessos.

Avaluació:

L'avaluació de l'assignatura serà el resultat de la nota obtinguda en un examen final així com l'avaluació continua basada en la participació a classe i les presentacions que es demanaran sobre un cas pràctic.

TEMARI

Bloc I. Els ajuntaments catalans i les teories sobre el govern local

- Què és el govern local: les aproximacions tradicionals i el diàleg entre les lògiques democràtiques i prestacionals
- Les variables descriptives: marc jurídic, ordenació territorial, competències i finances.
- Autonomia local comparada: localisme i centralisme a Europa.
- L'evolució recent del govern local a Europa i a Catalunya: del municipi de benestar al municipi relacional.
- Conclusions: reptes per a la política i les polítiques locals

Lectures recomanades:

- AA.VV. (1996) *Informe Pi i Sunyer sobre Gobierno Local en las Democracias Avanzadas*. Barcelona: Fundació Pi i Sunyer.
- Batley i Stoker (1991) *Local Government in Europe*. Londres: Macmillan.
- Brugué (1993) "Teories sobre el Govern Local" a Departament de Ciència Política i Dret Públic (ed) *El Govern Local*. Barcelona: PPU.
- FMC (1989) *10 Anys d'Ajuntaments Democràtics*. Barcelona: Federació Catalana de Municipis.
- FMC (1999) *20 Anys d'Ajuntaments Democràtics*. Barcelona: Federació Catalana de Municipis.
- Judge, Stoker i Wolman (1995) *Theories of Urban Politics*. Londres: Sage.
- Page (1991) *Localism and Centralism in Europe*. Londres: Sage.
- Stoker (1989) *The Politics of Local Government*. Londres: Macmillan.
- Stoker (2004) *Transforming local governance. From Thatcherism to New Labour*. Londres: McMillan.
- Wilson i Game (2002) *Local Government in the United Kingdom*. Londres: McMillan

Bloc II. La política local

- La democràcia local: la política i els partits en el món municipal.
- Sistema i resultats electorals.
- Els actors polítics municipals: electes locals.
- Dinàmiques polítiques internes: l'estructura de presa de decisions i les relacions entre el govern i l'oposició.
- De la partidificació i la gerencialització a la politització i la participació.
- Experiències de participació política en l'àmbit local.
- *Governance* local: Xarxes d'actors i governs locals

Lectures recomanades:

- Baras, Botella i Colome (1992) "Las Élités Políticas Locales: Una Panorámica" a Departament de Ciència Política i Dret Públic (ed) *El Govern Local*. Barcelona: PPU.
- Batlle i Martínez (1992) "Partits Polítics i Poder Local" a Departament de Ciència Política i Dret Públic (ed) *El Govern Local*. Barcelona: PPU.
- Botella (1992) "La Galaxia Local en el Sistema Político Español", *Revista de Estudios Políticos*, nº 76.

- Brugué et al. (1998) "20 Años de Ayuntamientos Democráticos: El Retorno de la Política Local" a Fundación Encuentro (ed) *Informe España 1997*. Madrid: Fundación Encuentro.
- Font (2000) *Ciudadanos y decisiones públicas*.. Barcelona: Ariel
- Gyford (1991) *Citizens, Consumers and Councils*. Londres: Macmillan.
- Magre (1999) *L'alcalde a Catalunya*. Barcelona: ICPS.
- Pindado (1999) *La Participació Ciutadana a la Vida de les Ciutats*. Barcelona: Ed. del Serbal.
- Vallès i Sánchez (1994) "Las Elecciones Municipales en España entre 1979 y 1991" a Pilar del Castillo (ed) *Comportamiento Político y Electoral*. Madrid: CIS.
- Vallès i Brugué (1997) "Los Sistemas de Representación y Gobierno" a AA.VV. *Informe Pi i Sunyer sobre el Gobierno Local en Espanya*. Barcelona: Fundació Pi i Sunyer.
- Vallès i Brugué (2003) *Polítics locals: Preparant el futur*, Barcelona: Ed. Mediterrània.

Bloc III. Les polítiques locals

- Hipòtesis de canvi: de la nacionalització al localisme, de la reactivitat a l'estratègia i del monopoli a les actituds relacionals.
- La dimensió local de la promoció econòmica: perspectiva territorial i instruments de desenvolupament local
- Les polítiques locals de benestar i per la inclusió social.
- Les polítiques sobre el territori: urbanisme, comunicacions, transport i infraestructures.
- Polítiques transversals: la perspectiva de gènere en les polítiques locals i les polítiques per la sostenibilitat.
- La inclusió de nous temes a l'agenda local: les polítiques públiques emergents
- La gestió i organització dels serveis municipals

Lectures recomanades:

- Blanco i Gomà (coord.) (2002) *Gobiernos locales y redes participativas*: Barcelona, Ariel.
- Brugué i Gomà (coord.) (1998) *Gobiernos Locales y Políticas Públicas*. Barcelona: Ariel..
- Borja (1990) *Las Grandes Ciudades en la Década de los Noventa*. Madrid: Sistema.
- Castells i Hall (1999) *Tecnociudades del Mundo*. Madrid: Alianza.
- CIFA (1997) *El Mapa de Serveis Personals*. Barcelona: CIFA, Diputació de Barcelona.
- De la Fuente, M. (ed.) (2005) *Repensar les polítiques de gènere des de l'àmbit local : ciutats i persones*, Barcelona, Institut de Ciències Polítiques i Socials.
- Fundació CIREM (1998) *Los Nuevos Yacimientos de Empleo*. Barcelona: CIREM.
- Gomà, R. (1996) "Tendències de Canvi en l'la Producció Local de Benestar", *Revista del CIFA*, nº 2.
- Gomà i Plana (1997) "Els Serveis Personals: l'Aposta per un Model", *Revista del CIFA*, nº 4.
- Gomà (1997) "Degradació, Crisi Urbana y Regeneració a Ciutat Vella de Barcelona. Una Anàlisi Políticoespacial". Bellaterra: Publicacions UAB
- Mora i Cabezón (1999) *Els Serveis Personals Municipals: Una Proposta Metodològica*. Barcelona: Ed del Serbal.
- Nel-lo (1995) "Políticas Urbanas y Gobierno Metropolitano en el Proceso de Integración Europea", *Ciudad y Territorio. Estudios Territoriales III*, nº 106.
- Nel-lo (1997) "La Ciutat Il·limitada i la Ciutat Futura" a Nogué (ed) *La Ciutat*. Girona: Unniversitat de Girona.
- Trullén (1997) "Factors Territorials de Productivitat a la Regió Metropolitana de Barcelona", *Revista Econòmica de Catalunya*, nº 33-34.
- Vallès i Nel-lo (1992) "De Ciutat a Metropolí", Documents treball pla estratègic de Barcelona a *Barcelona Economia*, nº 18.

- Vázquez Barquero (1993) *Política Económica Local*. Madrid: Pirámide.
- Vázquez Barquero (1999) *Desarrollo, Redes e Innovación: Lecciones sobre Desarrollo Endógeno*. Madrid: Pirámide.
- Velíz (1999) *Mundialización, Ciudades y Territorio*. Barcelona: Ariel.

Bloc IV. Territoris i ciutats en el context internacional

- Les aglomeracions urbanes: del malson urbà del segle XIX a la ciutat polaritzada del segle XXI
- La ciutat global: dispersió d'activitats vs concentració de poder
- Ciutats i globalització capitalista

Lectures recomanades:

- Bagnasco i Le Galès (2000) *Cities in Contemporary Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Castells, M. (1998) *The Informational City*. Londres: Blackwell (traduït per Alianza Ed.)
- Castells i Borja (2004) *Local y Global: la gestión de las ciudades en la era informacional*, Madrid: Taurus:
- Hall (1996) *Cities of Tomorrow*. Londres: Blackwell
- Gaffikin i Morrissey (1999) *City Visions*. Londres: Pluto Press
- Le Galès (2002) *European Cities. Social Conflicts and Governance*. Oxford: Oxford University Press.
- Marcuse i van Kempen (2000) *Globalizing Cities. A New Spatial Order?*. Londres: Blackwell.
- Nel-lo (1997) *Les Grans Ciutats Espanyoles: Transformacions i Polítiques Urbanes*. Papers 27, Institut d'Estudis Metropolitans, Barcelona.
- Sassen (2000) *Cities in the World Economy*. Londres: Pine Forge Press.